

Alvik

Alvik är en stadsdel med en mycket blandad bebyggelse: villor, hyreshus, smalhus, höghus, kontorskomplex, spårvagnshallar, skolor och en kyrka. Variationen förstärks av det kuperade landskapet. Alvik spelar en viktig roll som länk mellan Stockholms innerstad och förorterna i väster, inte minst kommunikationsmässigt.

Stadsdelen Alvik motsvarar det område gården Alvik omfattade vid 1800-talets början. Av gården finns endast den s.k. Alviksstugan kvar, en spannmålsbod som 1865 byggdes om till rättarbostad och senare drängstuga. Fabrikör Lars Montén ägare till Alvik förlade 1864 sin stearinljusfabrik till Alviks strand. År 1929 slogs bolaget samman med Barnängens tekniska fabriker. Den s.k. Vita villan som ligger vid vattnet byggdes om till huvudkontor och intill den ligger industribyggnaden i tegel från 1918.

År 1908 köpte Stockholms stad Äppelviken och Alviks säteri av Lars Montén. Fabriksområdet vid Alviks strand ingick inte i köpet. I samband med köpet gjordes ett första förslag till stadsplan för Alvik. Förslaget kom att ändras flera gånger och den gällande stadsplanen fastställdes 1922 och gjordes av Thure Bergentz och Per Olof Hallman. Området norr om Drottningholmsvägen ingick inte i markköpet 1908 och planlades först under 1930- och 1940-talen. Monténs gamla industriområde började planläggas först på 1970-talet.

Villabebyggelsen började uppföras på 1910-talet och i Alvik och Äppelviken gjordes tomterna relativt stora, liksom villorna och byggdes för penningstarka köpare. Flera av de individuellt utformade villorna har ritats av Edvin Engström. Han ritade även en del av den stadsmässiga bebyggelsen med butikslokaler i bottenvåningen som på 1920-talet uppfördes vid Alviksvägen.

Det 16 våningar höga huset stod klart 1961 och rymde ursprungligen studentlägenheter. Huset ritades av arkitekt Olle Malmgren. Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.

1961 byggdes det 16 våningar höga huset intill tunnelbanestationen. Huset rymde ursprungligen studentlägenheter. Intill huset ligger S:t Ansgars kyrka som invigdes 1963. Den första skolan i Alvik uppfördes 1882 och intill denna har successivt flera skolbyggnader uppförts.

En annan karaktärsbyggnad för stadsdelen är SALKs tennishall vid Gustavslundsvägen. Den ursprungliga hallen från 1936 brann ned till grunden 1993 men återuppbyggdes året därpå i en form liknande den ursprungliga. Mitt emot SALK-hallen ligger Aviks torg som invigdes 1998. Längs torgets södra sida finns en kontorsbyggnad med butiker i bottenvåningen ritad av Arndt & Malmquist arkitektkontor. I byggnadens västra del inryms tvärspårvägens sluthållplats med anslutning till tunnelbanestationen.

Källa: Stockholm utanför tullarna – nittiosju stadsdelar i ytterstaden, Stockholmia förlag 2003.

Alviks torg som invigdes 1998 är i idag stadsdelens knutpunkt.
Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.

Bilarna kör i hög hastighet förbi på Drottningholmsvägen och på bron ovanför susar tvärbanan. *Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.*

Bostadshus vid Tranebergsvägen. Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.

Vid Runda vägen ligger välbevarade villor från 1910- och 20-talen.
Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.

Längst söderut på Runda vägen ligger Elfvingsgården som började byggas 1939 efter ritningar av arkitekterna Sven Backström och Leif Reinius. De små lägenheterna är avsedda för ”mindre bemedlade, bildade kvinnor” i enlighet med systrarna Elfvings testament
Foto: Anna-Karin Ericson, Stockholms stadsmuseum, 2006-08-29.